

Sygn. akt II Ca 1193/13

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Magdalena Bajor-Nadolska

Sędziowie: SSO Beata Piwko

SSO Sławomir Buras

Protokolant: starszy protokolant sądowy Agnieszka Baran

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 października 2014 r. sprawy

z wniosku J. B.

z udziałem A. B., E. B., J. J. (1)

o dział spadku i zniesienie współwłasności

na skutek apelacji wnioskodawcy J. B., uczestnika A. B.

od postanowienia Sądu Rejonowego w Starachowicach

z dnia 18 grudnia 2012 r. sygn. akt I Ns 301/08

postanawia: I. zmienić zaskarżone postanowienie:

1) w punkcie II (drugim) w ten sposób, że ustalić , iż opisane w punkcie tym nakłady dokonane zostały przez J. B. zamiast przez A. B.;

2) w punkcie III c (trzecim c) przez jego uchylenie;

3) w punkcie V(piątym) w ten sposób, że ustalić wartość działu spadku i zniesienia współwłasności na 489574,17 (czterysta osiemdziesiąt dziewięć tysięcy pięćset siedemdziesiąt cztery 17/100) złotych zamiast na 423160złotych;

II. odrzucić apelację A. B.w części dotyczącej nakładów i oddalić jego apelację w pozostałej części;

III. odrzucić apelację J. B.w części dotyczącej nakładów;

IV. oddalić apelację J. B.w pozostałej części.

V. nakazać pobrać od J. B.i od A. B.na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Kielcach po 1024 (jeden tysiąc dwudzieści cztery) złote tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;

VI. orzec, że wnioskodawca i uczestnicy ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sygn. akt II Ca 1193/13

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Starachowicach postanowieniem z dnia 22 listopada 2007 roku w sprawie I Ns 521/06 w pkt I. dokonał działu spadku po H. B.i zniesienia współwłasności nieruchomości położonej w S., oznaczonej jako działka nr (...)o łącznej powierzchni 2189 m²dla której w Sądzie Rejonowym w Starachowicach Wydziale Ksiąg Wieczystych prowadzona jest (...)w ten sposób, że przyznał je na wyłączną własność J. B., synowi A.i A.; w pkt II. tytułem spłaty zasądził od J. B.na rzecz A. B.i E. B.kwotę po 34.703,62 zł płatną w terminie 3 miesięcy od daty uprawomocnienia się postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminowi płatności do dnia faktycznej zapłaty; w pkt III. oddalił wnioski w pozostałej części; w pkt IV zasądził od J. B.na rzecz A. B.kwotę 150 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w pkt V. zasądził od E. B.na rzecz A. B.kwotę 112,50 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w pkt VI zasądził od E. B.na rzecz J. B.kwotę 125 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w pkt VII nakazał pobrać od E. B.na rzecz skarbu Państwa kwotę 104,18 zł tytułem wydatków, w pkt VIII nakazał pobrać od A. B.na rzecz Skarbu Państwa kwotę 322,45 zł tytułem wydatków, w pkt IX nakazał pobrać od J. B.na rzecz Skarbu Państwa kwotę 625,12 zł tytułem wydatków; w pkt X stwierdził, że wnioskodawca i uczestnicy ponoszą we własnym zakresie koszty związane ze swym udziałem w prawie.

Apelację od powyższego postanowienia wniósł A. B., zaskarżając je w całości, zarzucając błędną ocenę materiału dowodowego oraz sprzeczność ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego przez błędne przyjęcie, iż na nieruchomości położonej w S. oznaczonej jako działka nr (...)o łącznej powierzchni 2189 m² nie jest możliwe wyodrębnienie oddzielnego lokalu mieszkalnego; błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, polegający na wadliwie sporządzonej opinii sądowej oraz błędnie przyjętych wyliczeniach. Wskazując na powyższe uczestnik wniósł o zmianę zaskarżanego postanowienia przez orzeczenie zniesienia współwłasności nieruchomości z wydzieleniem odrębnego lokalu mieszkalnego wg dotychczasowego zamieszkiwania ewentualnie o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Postanowieniem z dnia 1 kwietnia 2008 roku w sprawie II Ca 382/08 Sąd Okręgowy w Kielcach uchylił zaskarżone postanowienie i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Starachowicach, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego. Sąd Okręgowy wskazał, że przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy ustali czy pomiędzy wnioskodawcą a A. B. rzeczywiście istnieje konflikt uniemożliwiający podział fizyczny przedmiotowej nieruchomości, jeśli zaś uzna, że nie ma możliwości wyodrębnienia osobnego lokalu, dokona rozliczenia nakładów poczynionych przez uczestnika na przedmiotową nieruchomość. Sąd Rejonowy w Starachowicach postanowieniem z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie sygn. akt I Ns 301/08 w pkt I. ustalił, iż przedmiotem działu spadku po H. B.i zniesienia współwłasności objętej niniejszym postępowaniem jest własność nieruchomości położonej w S., oznaczonej jako działka o nr ewidencyjnych (...)o powierzchni 1655 m² oraz (...)o powierzchni 441 m², dla której Sąd Rejonowy w Starachowicach Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...); w pkt II. ustalił, że przedmiotem postępowania są także nakłady dokonane przez A. B.na budynek mieszkalny położony w opisanym w punkcie I sentencji postanowienia nieruchomości, w postaci malowania tynków, malowania stolarki drzwiowej, położenia posadzek z paneli, montażu zlewozmywaka, montażu baterii, wymianie pompy, wmontowaniu instalacji wodnej oraz przyłącza kanalizacyjnego – o łącznej wartości 16046,80 zł; w pkt III. dokonał działu spadku po H. B.i zniesienia współwłasności opisanym w pkt I. nieruchomości w ten sposób, że podzielił opisaną działkę o nr ewidencyjnym (...)na dwie działki, na działkę o nr ewidencyjnym (...)o powierzchni 0,1073 ha oraz działkę o numerze ewidencyjnym (...)o powierzchni 0,0604 ha, wg mapy sytuacyjnej z projektem podziału nieruchomości wraz z wykazem zmian gruntowych sporządzonej dnia 10 kwietnia 2012 roku przez geodetę uprawnionego I. K., przyjętą do (...) Ośrodka (...)w S.dnia 17 kwietnia 2012 roku za numerem (...), a następnie: a) przyznał na rzecz J. B.własność opisanym wyżej działki o numerze ewidencyjnym (...)oraz nakłady opisanym wyżej w punkcie II sentencji postanowienia; b) przyznał na rzecz A. B. (1)własność opisanym wyżej działek o numerach ewidencyjnych (...); c) zasądził od J. B.– tytułem spłaty na rzecz A. B.kwotę 16046,80 zł płatną w terminie trzech miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia; w pkt IV. E. B.i J. J. (1)uznał za zaspokojone w przedmiocie działu spadku i zniesienia współwłasności objętych niniejszym postępowaniem; w pkt V. wartość przedmiotu działu spadku i zniesienia współwłasności objętych niniejszym postępowaniem ustalił na kwotę 423160 zł; w pkt VI pobrał na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Starachowicach) od J. B.kwotę

3000 zł tytułem częściowego zwrotu wydatków pokrytych w toku postępowania z sum Skarbu Państwa; w pkt VII pobrał na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Starachowicach) od A. B.z kwoty zasądzonej na jego rzecz w pkt. III. ppkt. c) kwotę 1000 zł tytułem częściowego zwrotu wydatków pokrytych w toku postępowania z sum Skarbu Państwa; w pkt VIII. w pozostałym zakresie odstąpił od obciążania wnioskodawcy oraz uczestników kosztami postępowania pokrytymi w toku z sum Skarbu Państwa; w pkt. IX orzekł, że wnioskodawca oraz uczestnicy ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. i H. małżonkowie B. byli współwłaścicielami nieruchomości położonej w S. przy ul. (...), oraz M., oznaczonej numerami ewidencyjnymi (...) o łącznej powierzchni 2189 m². Nieruchomość ta objęta jest księgą wieczystą o nr KW (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Starachowicach Wydział Ksiąg Wieczystych.

H. B.zmarła w dniu 18 marca 2006 roku, postanowieniem z dnia 14 kwietnia 2006 roku wydanym w sprawie I Ns 204/06 tutejszy Sąd stwierdził, że pozostały po niej spadek nabyli na podstawie ustawy mąż J. B.oraz dzieci J. J. (1), A. B.i wnuczka E. B.po 1/4 każde z nich.

Nieruchomość zabudowana o numerze ewidencyjnym działki (...) jako całość przedstawiała wartość 378.807 zł. Działka o numerze ewidencyjnym (...) wata jest 44.353 zł.

Nieruchomość położona przy ul. (...)w S.zabudowana jest budynkiem mieszkalnym jednorodzinny posiadającym dwa niezależne wejścia do poszczególnych kondygnacji. Wykonany jest on w tradycyjnej technologii. Na nieruchomość tą A. B.dokonał nakładów o łącznej wartości 199.999 zł, objęły one wykopy pod fundamenty, wykonanie fundamentów, izolacji poziomych, pionowych, ścian fundamentowych, ścian nadziemnych, docieplenie ścian wełną i panelami, wykonanie stropu żelbetonowego, stropu drewnianego, dachu drewnianego, pokrycia dachowego, rynien, rur spustowych, schodów wewnętrznych, nadproży, wylewek betonowych, boazerii, posadzek z płytek, skrzydeł płytowych wewnętrznych, stolarki okiennej drewnianej, tynków wewnętrznych, instalacji elektrycznej, instalacji co, instalacji sanitarnej, brodzika natryskowego, montażu umywalki, ustępu, zlewozmywaka, baterii natryskowej oraz zlewozmywakowej.

J. B.dokonał na powyższą nieruchomość nakładów o łącznej wartości 16.046,80 zł w postaci malowania tynków, malowania stolarki drzwiowej, położenie posadzki z paneli, montaż zlewozmywaka, baterii, wymianę pompy, stolarki okiennej, wewnętrznej instalacji wodnej, przyłączy kanalizacyjnych.

Działka o nr ewidencyjnym (...)podzielona została na dwie działki, mianowicie o nr (...)o pow. 0,1073 ha oraz działkę o numerze (...)o pow. 0,0604 ha wg mapy sytuacyjnej z projektem podziału nieruchomości wraz z wykazem zmian gruntowych sporządzonej dnia 10 kwietnia 2012 roku przez geodetę uprawnionego I. K., przyjętą do (...) Ośrodka (...)ii (...)w S.dnia 17 kwietnia 2012 roku za nr (...). Wartość powstałych w ten sposób działek to 54.934 zł co do działki (...), oraz 102.598 zł co do działki nr (...). Pomiędzy A. B., a J. B.trwa stały konflikt. W budynku mieszkalnym posadowionym na przedmiotowej nieruchomości istnieje możliwość wyodrębnienia własności lokali.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Rejonowy wskazał, że wniosek o podział majątku i zniesienie współwłasności okazał się uzasadniony. Kierując się wynikami postępowania dowodowego i stanowiskiem uczestników, Sąd ustalił skład spadku. Wymienione składniki majątkowe wskazane zostały przy tym jako wyczerpujące skład spadku. Zdaniem Sądu Rejonowego zgromadzony materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, że A. B.dokonywał omawianych w uzasadnieniu nakładów na nieruchomość. Zestawiając je ze sobą, należy je ująć kompleksowo jako wybudowanie całego piętra budynku mieszkalnego i jego pełnej adaptacji mieszkaniowej. Sposób rozstrzygnięcia o podziale majątku przesądził o konieczności stosownego rozliczenia tych nakładów, jako „zatrzymanych” przez J. B.. Sąd Rejonowy w oparciu o art. 684 k.p.c. dokonał także określenia wartości poszczególnych nieruchomości objętych postępowaniem, ustalając ją na kwoty wskazane w stanie faktycznym.

Sąd Rejonowy uznał, że zasadnym jest dokonanie podziału objętych postępowaniem nieruchomości w sposób opisany w pkt III postanowienia. Mimo, że fizyczny sposób podziału nieruchomości jest preferowany przez ustawodawcę, nie znaczy to że Sąd jest do takiego podziału zobligowany. Sąd Rejonowy ustalił, że między J. B. i A. B. istnieje wyraźny i głęboki konflikt, który uniemożliwia jakiegokolwiek współdziałanie między stronami, w związku z tym wykluczone jest wyodrębnienie lokali w budynku mieszkalnym. Uczestnik ma zabezpieczone potrzeby mieszkaniowe, prawidłowe gospodarowanie nieruchomością wspólną, związane jest z wyodrębnieniem samodzielnych lokali, dla wnioskodawcy nieruchomość ta jest centrum jego aktywności życiowej, oczywiste jest, że nie sposób odmówić mu prawa do dalszego zamieszkiwania.

W zakresie w jakim to możliwe Sąd dokonał podziału fizycznego nieruchomości, tak żeby uczestnik zyskał zaspokojenie swych praw, częściowo przynajmniej w następstwie fizycznego podziału nieruchomości. Dlatego Sąd postanowił jak w punkcie III. Sposób dokonanego podziału umożliwi na niezależne nimi gospodarowanie przez wnioskodawcę i uczestnika, niezależność ta sprawi że istniejący między nimi konflikt nie będzie rzutował na efektywność zarządzania tak wydzielonymi działkami. Osiągnięcie tego celu nie byłoby możliwe przy wyodrębnieniu lokali w jednym budynku i pozostawieniu części nieruchomości wspólnemu zarządzaniu wnioskodawcy i uczestnika.

Kierując się obecnym stanem użytkowania i powiązaniem centrum życiowego wnioskodawcy z przedmiotowym budynkiem przyznano mu na własność działki. Na jego rzecz przyznano także nakłady dokonane przez uczestnika. Z tych też przyczyn nie orzeczono o nakładach poczynionych przez J. B., pozostaną one bowiem przy nim wraz z działką.

A. B. przyznano działki nr (...). Sąd dokonał oceny wartości przyznanych poszczególnym uczestnikom praw i ich zestawienia z wartością ich udziałów spadkowych.

Wnioskodawca jest współwłaścicielem przedmiotowej nieruchomości w 5/8 części, uczestnicy zaś w 1/8 części. W wyniku opisanego podziału majątku J. B. uzyskał łącznie prawa o wartości 378.807 zł, jego udział w dzielonym majątku wyniósł 5/8 (298.808,12 zł) Udział A. B. wyniósł 1/8 części, należy się mu więc udział w kwocie 59.761,62 zł, uczestnik uzyskał prawa o wartości niższej aniżeli, należna mu z racji udziału spadkowego, stąd Sąd na podstawie art. 212 § 1 k.c. przyznał mu splate w kwocie równej nakładom jakich dokonał na nieruchomość przyznaną wnioskodawcy. Przy tak określonej kwocie, zobowiązanie wnioskodawcy do spłaty uczestnika w okresie trzech miesięcy leżało w granicach możliwości finansowych J. B., zapewniając zarazem uczestnikowi relatywnie szybki zwrot należnych środków. Kierując się stanowiskiem uczestniczek uznano je za zaspokojone w przedmiocie działu spadku.

W punktach od VI do IX sentencji rozstrzygnięto o kosztach sądowych i poniesionych wydatkach na podstawie art. 113 ustawy z 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i w pkt IX na mocy art. 520 § 2 k.p.c.

Apelację od powyższego postanowienia wniósł uczestnik A. B., zaskarżając je w części tj. w zakresie pkt II i III c, zarzucając błędne przypisanie uczestnikowi nakładów na nieruchomość zawarte w pkt II i błędne wyliczenie kwoty zasądzonej od wnioskodawcy tytułem wyrównania poniesionych nakładów. Wskazując na powyższe wniósł o uchylenie pkt II i III c i zmianę dotyczącą jego nakładów i wartości poniesionych nakładów.

Apelację od powyższego postanowienia wniósł także wnioskodawca J. B., zaskarżając postanowienie w całości i zarzucając: sprzeczność istotnych ustaleń faktycznych z treścią zebranego materiału dowodowego, polegająca na ustaleniu, że podział działki (...) na dwie i przyznanie jednej z nich uczestnikowi pozwoli na niezależne nimi gospodarowanie, a istniejący konflikt nie będzie rzutował na efektywność zarządzania, tak wydzielonymi działkami, uznaniu iż uczestnik A. B. dokonał nakładów z własnych środków na kwotę 119000 zł na budynek mieszkalny, podczas gdy takich ustaleń nie można poczynić w oparciu o zebrany materiał dowodowy; naruszenie prawa procesowego art. 233 § 1 k.p.c. i 328 § 2 k.p.c. polegające na dowolnej, a nie swobodnej ocenie dowodów oparciu się na dowodach w postaci zeznań uczestnika i świadków B. M., J. K., M. W., W. D. z całkowitym pominięciem zeznań wnioskodawcy i świadków przez niego zgłoszonych. Wskazując na powyższe wniósł o zmianę powyższego postanowienia ewentualnie o uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Co do apelacji J. B.

Nietrafny jest zarzut skarżącego dotyczący sprzeczności istotnych ustaleń faktycznych z treścią zebranego materiału dowodowego, polegających na ustaleniu, że podział działki (...) na dwie i przyznanie jednej z nich uczestnikowi pozwole na niezależne nimi gospodarowanie, a istniejący konflikt nie będzie rzutował na efektywność zarządzania, tak wydzielonymi działkami. Ustalenia Sądu w tym zakresie Sąd Okręgowy w całości podziela i przyjmuje za własne. Skarżący musi zdawać sobie sprawę z tego, że współwłasność w częściach ułamkowych jest zawsze stanem tymczasowym, a każdy ze współwłaścicieli - bez względu na wolę pozostałych współwłaścicieli - może w każdym czasie żądać zniesienia współwłasności. W braku porozumienia między współwłaścicielami, na wniosek któregośkolwiek ze współwłaścicieli zniesienie współwłasności następuje w postępowaniu sądowym i zasadą jest, że zniesienie współwłasności powinno nastąpić przede wszystkim przez podział fizyczny rzeczy wspólnej. Podział fizyczny rzeczy jest podstawowym sposobem zniesienia współwłasności (zob. postanowienie SN z dnia 9 września 2011 r., I CSK 674/10, Lex nr 960518). Tylko wówczas gdyby dokonanie podziału było sprzeczne z przepisami ustawy lub społeczno-gospodarczym przeznaczeniem rzeczy albo gdyby podział pociągał za sobą istotną zmianę tej rzeczy lub znaczne zmniejszenie jej wartości, podział taki będzie niemożliwy. Ograniczenia wyłączające dokonanie podziału rzeczy wspólnej zostały wyliczone w sposób wyczerpujący. Odejście od zasady wyrażonej w art. 211 k.c. nie uzasadnia w szczególności niebezpieczeństwa przekształcenia się istniejącego między współwłaścicielami konfliktu osobistego w konflikt pomiędzy nimi jako przyszłymi właścicielami sąsiadujących, przydzielonych im w wyniku podziału, działek gruntu. Mając na uwadze powyższe apelacja w tym zakresie podlegała oddaleniu na podstawie art.385k.p.c. w zw. z art.13§2k.p.c.

Ma rację natomiast skarżący co do tego, że A. B.nie dokonał nakładów o wartości wskazanej w uzasadnieniu Sądu Rejonowego. Zwrócić trzeba uwagę na zeznania A. B., w których sam wskazuje, że dopiero w 1974r. rozpoczęła się rozbudowa domu (na górze). „Robiłem to wspólnie z rodzicami i bratem, rodzice kupowali materiał i swoim sumptem to robiliśmy”, i dalej: „dobudowane zostały 2 pomieszczenia wspólnie z rodzicami”. Mając na uwadze, że A. B.ukończył szkołę w 1973r, a wcześniej nie pracował, to brak jest materiału dowodowego do ustalenia, że posiadał w tym czasie własne środki na rozbudowę domu. W ocenie Sądu Okręgowego A. B.poczynił nakłady w postaci stropu żelbetonowego, stropu drewnianego, posadzki w łazience na klatce schodowej, w zakresie tynków wewnętrznych , instalacji co, elektrycznej i sanitarnej, o łącznej wartości 26659,08zł (k.534,572) i w tym zakresie w zasadzie nie były one kwestionowane przez J. B.(k.536). Jednakże należy podkreślić, że te ustalenia w żaden sposób nie przekładają się na orzeczenie Sądu Rejonowego (brak rozstrzygnięcia w tym zakresie). W związku z tym, że nie można wywieść apelacji od samego uzasadnienia, podlegała ona w tej części odrzuceniu na podstawie art.373k.p.c. w zw. z art370k.p.c. i art.13§2k.p.c.

Co do apelacji A. B.:

Apelacja ta zasadna jest w części dotyczącej rozstrzygnięcia zawartego w punkcie II postanowienia. Opisane tam nakłady nie zostały poczynione przez skarżącego lecz przez wnioskodawcę. Była to okoliczność niekwestionowana przez współwłaścicieli, a Sąd Rejonowy w uzasadnieniu swego rozstrzygnięcia wskazał, że tylko na skutek pomyłki określił je jako nakłady uczestnika. Powyższe skutkowało zmianą zaskarżonego orzeczenia w punkcie II i ustalenie, że opisane w nim nakłady zostały dokonane przez J. B.zamiast przez A. B., o czym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 386§1k.p.c. w zw. z art.13§2k.p.c.

Sąd Okręgowy z urzędu dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu szacowania nieruchomości na okoliczność określenia wartości rynkowej nieruchomości będących przedmiotem działu spadku i zniesienia współwłasności. Znajdujący się w aktach operat szacunkowy utracił swoją aktualność (art.153ust.3 ustawy o gospodarce nieruchomościami), a obowiązkiem sąd z urzędu jest ustalenie aktualnej wartości działu spadku i zniesienia współwłasności art.684k.p.c.). Ponadto z opinii biegłego opracowanej w postępowaniu przed Sądem I instancji nie sposób odczytać jaka jest wartość działki (...). Biegły co prawda podaje jej wartość, ale tak jakby nie była ona

zabudowana, wcześniej podaj osobno wartość nakładów. Tymczasem wartość tej wydzielonej nieruchomości powinna uwzględniać także znajdujące się na niej zabudowania. Na podstawie opinii biegłego Sąd II instancji ustalił, że wartość działki (...)wynosi 379771,10zł, działki (...)wynosi 63353,56, a działki (...) - 46449,51zł, łącznie zatem wartość działki spadku i zniesienia współwłasności to kwota 489574,17zł. Udział J. B.wynosi 5/8 z 489574,17 czyli 305983,85zł, zaś udział J. B.to 1/8 z 489574,17 czyli 61196,77zł. J. B.otrzymał nieruchomość nr (...) (wraz zabudowaniami) o łącznej wartości 379771,10 zł, a zatem dostał ponad udział 73787,25zł. A. B.otrzymał w wyniku działu spadku i zniesienia współwłasności działki (...) o łącznej wartości 109803,07zł (63353,56+ 46449,51). Otrzymał zatem ponad udział 44606,30zł (109803,07- 61196,77). Tym samym skoro zarówno wnioskodawca, jak i uczestnik A. B.otrzymali w naturze więcej niż wynosi wartość ich udziałów, to pomiędzy tymi współwłaścicielami nie może być mowy o żadnych dopłatach (a tym bardziej spłatach). Powyższe skutkować musiało zmianą orzeczenia zawartego w punkcie IIIc (przez jego uchylenie), orzekającym o spłacie należnej od J. B.na rzecz A. B., o czym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art.386§1k.p.c. w zw. z art.13§2k.p.c. Tym samym apelacja A. B.w części dotyczącej zasądzenia na jego rzecz większej „spłaty” jako niezasadna podlegała oddaleniu na podstawie art.385k.p.c. w zw. z art. 13§2k.p.c., zaś apelacja tego skarżącego w części odnoszącej się do nakładów podlegała odrzuceniu na podstawie art.373k.p.c. w zw. z art.370k.p.c. i w zw. z art.13§2k.p.c., jako wniesiona od nieistniejącego rozstrzygnięcia.

Sąd rozpoznający sprawę o zniesienie współwłasności o roszczeniach przewidzianych w art. 618 § 1 k.p.c. orzeka zawsze na wniosek osób uprawnionych do ich zgłoszenia.

Zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie nie ulega także wątpliwości, że sąd w postępowaniu o zniesienie współwłasności jest bezwzględnie związany roszczeniem zgłoszonym na podstawie art. 618 § 1 k.p.c. Nie może orzekać ponad żądanie (art. 321 § 1 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.), a samo rozstrzygnięcie o roszczeniu określonym w art. 618 § 1 k.p.c. powinno zostać zamieszczone w sentencji postanowienia (art. 325 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.). Postanowienie takie podlega zaskarżeniu na zasadach ogólnych, w wypadku zaś niepełnego rozstrzygnięcia co do omawianego roszczenia może zostać uzupełnione (art. 351 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.). Zaskarżone orzeczenie Sądu Rejonowego nie zawiera rozstrzygnięcia (ani pozytywnego ani negatywnego) w przedmiocie nakładów, co skutkować musiało odrzuceniem apelacji w tym zakresie.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art.520§1k.p.c. W związku z tym, że Sąd Okręgowy postanowieniem z 29.10.2014r. przyznał biegłemu M. S. wynagrodzenie za sporządzenie opinii w kwocie 20148,08zł, a koszty te tymczasowo zostały wyłożone z sum Skarbu Państwa, Sąd w orzeczeniu kończącym postępowanie orzekł o tych kosztach nakazując ich pobranie od skarżących , od każdego 1/2 część tej kwoty, na podstawie art.113ust.1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art.520§1k.p.c.

SSO B.Piwko SSO M.Bajor - Nadolska SSO S.Buras